Κατά την απολογία των μελών επί ΠΠΚ, πήραν παράσταση αθωνολυτοί. Τέθηκε το ζήτημα αν αυτό είναι σύμφωνο με τον νόμο και αποφάσισε ότι είναι για λόγους ασφαλείας - εξαιρετικοί λόγοι - σπάνια.

ΑΠΟΛΟΓΙΑ

Είναι η πρώτη σειρά κατά τη διάρκεια επί ποινικής διαδικασίας όπου ο κατηγορούμενος απευθείται με τέτρα διαιτεικού κατανοήσεως.

ΚΠΔ 270§1: Η απολογία είναι εδώ αυθιώδης που αν δεν λάβει χώρα, δεν τελειώνει η κύρια ανάκριση
≠ προανακριτική εξέταση: η διαδικασία μπορεί να προχωρήσει και χωρίς παροχή εξηγήσεων (ΚΠΔ 244§1)
→ + εξαίρεση: ΟΥΤΕ ΚΛΗΣΗ Δεν απαιτείται απολογία, αν δεν προκύπτουν επαρκείς ενδείξεις εναντίον του κατηγορουμένου
⇒ ΤΥΠΙΚΗ ΚΛΗΣΗ (ο κατηγορούμενος δεν καλείται καν και δεν μαθαίνει καν ότι είναι κατηγορούμενος).
ΟΜΩΣ: Περατώνεται έτσι η δίωξη; → από τον ανακριτή;
→ ΟΧΙ. Χρειάζεται απόφαση Δικαστηρίου, εδώ του Δικαστικού Συμβουλίου.
ΠΡΟΣΟΧΗ! Αν ο ανακριτής κρίνει ότι δεν υπάρχουν επαρκείς ενδείξεις, αλλά το Συμβούλιο δεν συμφωνεί και δεν ενδώσει απαλλακτικό βούλευμα, θα τον παραπέμψει στο ακροατήριο;
→ ΟΧΙ. Θα τον στείλει πίσω για περαιτέρω ανάκριση και απολογία. Δεν μπορεί ο κατηγορούμενος να παραπεμφθεί στο ακροατήριο χωρίς απολογία.

ΠΑΝΤΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΧΕΙ ΚΛΗΘΕΙ ΠΡΙΝ
Αν ο κατηγορούμενος κληθεί αλλά δεν εμφανιστεί για απολογία;
α) ΚΠΔ 272: ένταλμα βίαιας προσαγωγής → ΕΜΦΑΝΙΣΤΕΙ ΟΤΑΝ ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΚΔΟΣΗΣ ΕΝΤΑΛΜΑΤΟΣ ΣΥΛΛΗΨΗΣ
ΠΙΟ LIGHT - ΑΠΛΑ ΣΥΝΟΔΕΥΕΤΑΙ - ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ
β) ΚΠΔ 276: ένταλμα σύλληψης (ΣΤΕΡΗΣΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ)

Το ένταλμα σύλληψης χωρεί σε περίπτωση που χωρεί προσωρινή κράτηση (ΚΠΔ 286). Προϋποθέσεις:
α) κακούργημα
β) σοβαρές ενδείξεις ενοχής
γ) κίνδυνος φυγής ή κίνδυνος τέλεσης νέων εγκλημάτων
⟶ Εάν κάποιο από αυτά ελλείπει, θα εκδοθεί ένταλμα βίαιης προσαγωγής.
π.χ. Αν διενεργείται κύρια ανάκριση για το πλημμέλημα της παραβατικότητας, θα εκδοθεί ένταλμα βίαιης προσαγωγής.
ΣΤΗΝ ΠΡΑΞΗ δεν εκδίδεται ποτέ ένταλμα βίαιης προσαγωγής, αλλά ένταλμα σύλληψης. Η μη εμφάνιση του ερμηνεύεται είτε ως κίνδυνος φυγής είτε ως κίνδυνος τέλεσης νέων εγκλημάτων.

⟹ Με την έκδοση εντάλματος σύλληψης (ή βίαιης προσαγωγής) τελειώνει η κύρια ανάκριση (δηλ. και χωρίς απολογία)!
≠ Στην προκαταρκτική εξέταση δεν εκδίδονται ποτέ τέτοια εντάλματα.

Η ανάκριση είναι το μόνο στάδιο στη ποινική διαδικασία στο οποίο απαιτείται αυτοπρόσωπη παρουσία του κατηγορουμένου.

Αν ο κατηγορούμενος συλληφθεί αφού η υπόθεση έχει παραπεμφθεί στο αμφισβητήριο, θα οδηγηθεί απευθείας εκεί και όχι πίσω στην ανάκριση.

ΠΡΟΣΟΧΗ! ΚΠΔ 271§1: Ο ανακριτής μπορεί να εκδώσει ένταλμα σύλληψης και ΧΩΡΙΣ να έχει υπάρξει κατηγορούμενος. Αυτό συμβαίνει στην πράξη στις υποθέσεις με άγνωστο δράστη (βλ. χθεσινή Άνοιξη, εξαφανίσεις), ακόμα κι αν δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις. Για να αντιμετωπιστεί αυτό, θεσπίστηκε ΝΕΑ ΔΙΑΤΑΞΗ ⟹ ΚΠΔ 276§2εδ γ': ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ ΣΤΟ ΣΩΜΑ ΤΟΥ ΕΝΤΑΛΜΑΤΟΣ!

Τι γίνεται αν κάποιος έχει ήδη διαφύγει στο εξωτερικό (Χριστοφοράκος); ΤΙΠΟΤΑ. Εκδίδεται ένταλμα σύλληψης + διαδικασία έκδοσης (Διεθνές Ποινικό Δίκαιο ♥)
ή Ευρωπαϊκό Ένταλμα Σύλληψης (εντός ΕΕ)
Γιατί δεν εκδόθηκε ο Χριστοφοράκος από τη Γερμανία; Είχε και γερμανική υπηκοότητα και υπάρχει περιορισμός στο γερμανικό δίκαιο για τους υπηκόους της χώρας!

Σ. 652: Το Σύνταγμα θέτει πολύ στενά -5 ΜΕΡΕΣ- χρονικά πλαίσια για την απολογία κάποιου που συνελήφθη (μετά από ένταλμα).
(βλ. και ΚΠΔ 279) / Πλήγμα των υπεραισθητικών δικαιωμάτων!*
→ Όταν πρόκειται για πολύ σύνθετες υποθέσεις με τεράστιο όγκο δικογραφίας, ο χρόνος ΔΕΝ επαρκεί για την προετοιμασία του κατηγορουμένου (και την απρόσκοπτη επικοινωνία του με τον δικηγόρο του).
Αν ο κατηγορούμενος εκφοβίζοταν στην απολογία, θα μπορούσε άνετα να διευθετηθεί προθεσμία ενός μηνός.
* Καταρχήν, βέβαια, αυτό είναι υπέρ του κατηγορουμένου, ώστε να μη στερείται επ' αόριστον την ελευθερία του.

ΚΠΔ 275§3: Στο αυτόφωρο, μπορεί και ο εισαγγελέας να εκδίδει εντάλματα σύλληψης. Βέβαια, αυτό δεν χρειάζεται βάσει των §§1-2, αφού ο κατηγορούμενος μπορεί να συλληφθεί είτε από την αστυνομία είτε από ιδιώτη!
βλ. Σ. 61 ΣΤΟ ΑΥΤΟΦΩΡΟ εξαιρέθη στην αναγκαιότητα εντάλματος

Η προανάκριση αποτελούσε χρόνο άθυρμα της ποινικής δίκης για τα πλημμελήματα - μέρος της προδικασίας. Με τον νέο ΚΠΔ έχει καταργηθεί. Ισχύει μόνο για την περίπτωση του ΚΠΔ 245.

(10) ΤΖΑΝΕΤΗΣ (Τετάρτη) 06/11/2019

ΑΠΟΛΟΓΙΑ

(όταν εμφανίζεται ο κατηγορούμενος)

- ΤΥΠΙΚΗ ΑΠΟΛΟΓΙΑ -

ΚΠΔ 273 εξέταση κατηγορουμένου

- έλεγχος στοιχείων ταυτότητας για να διαπιστωθεί ότι είναι το ίδιο πρόσωπο
- δήλωση διεύθυνσης κατοικίας: ΕΔΩ θα επιδίδονται όλα τα έγγραφα στη δίκη! Αν μεταβληθεί η διεύθυνση, πρέπει να το δηλώσει πάλι, διαφορετικά τυχόν παράλειψη έχει ως αποτέλεσμα το έγκυρο της επίδοσης στην παλιά!
- διαφοροποίηση θέσεων μάρτυρα & κατηγορουμένου = αναλυτικώς εξιστωτέον ① ΚΠΔ 99 (παλιό 100): δικαιώματα του μάρτυρα
  → δικαίωμα παράστασης με συνήγορο (βλ. ΕΣΔΑ 6§3στ.α')
  → ΝΕΑ ΡΥΘΜΙΣΗ (άλλαξε το παλιό 100§3): ΚΠΔ 99§3
  υποχρέωση του ανακριτή να διορίσει συνήγορο σε όποιον κατηγορούμενο για κακούργημα (ΕΝΙΣΧΥΣΗ δικαιώματος κατηγορουμένου)

ΠΡΟΣΟΧΗ: Στην ανάκριση (και τότε) απαιτείται αυτοπρόσωπη παράσταση του κατηγορουμένου (μεσά συνηγόρου και όχι δια συνηγόρου)

② ΚΠΔ 100 (παλιό 101): δικαιώματα πλήρους πρόσβασης στο υλικό της δικογραφίας

βλ. ΚΠΔ 248§3: Αν από την έρευνα του ανακριτή προκύψουν νέα στοιχεία → ανάγκη συμπλήρωσης ή τροποποίησης του κατηγορητηρίου → από τον ανακριτή (όχι από τον εισαγγελέα) → ο κατηγορούμενος θα κληθεί σε απολογία βάσει του τροποποιητέου

③ ΚΠΔ 103 (παλιό 102): Προθεσμία για προετοιμασία της απολογίας

και να απολαμβάνει αμέσως επί τόπου

[ΠΡΟΣΟΧΗ! Όλα αυτά είναι υποθετικά δικαιώματα του κατηγορουμένου, επομένως μπορεί να παραιτηθεί από αυτά.]

→ Η διάταξη δεν ορίζει συγκεκριμένη προθεσμία, διότι αυτή θα εξαρτηθεί από την πολυπλοκότητα της υπόθεσης

π.χ. εύκολη υπόθεση → 10-15 μέρες

πολύπλοκη → 1 μήνας

ΟΜΩΣ: ελάχιστο = 48 ώρες

Βάσει της παλιάς διάταξης: προθεσμία ΕΩΣ 48 ωρών και μετά αν χρειαζόταν → παρατείνω. Στην πράξη δίνεται αυτεπάγγελτα μεγαλύτερη προθεσμία.

6αδ → Η συνηγορική απολογία θα λάβει χώρα επτά ημέρα που ορίζεται βάσει της προθεσμίας.

④ ΚΠΔ 101: δικαίωμα διερμηνείας (προφορικότητα) και μετάφρασης / κατάλογος ΚΠΔ 233 διερμηνέων που ορίζει το Δικαστήριο (με ένα minimum νομικών γνώσεων) / αυτόματα αν ο αναπηρικός ξέρει καλά ελληνικά (το ίδιο ισχύει και στο αμφοδικείο και ως προς την απόφαση)/ μετάφραση των συνηγόρων εφαρμόζων στη διαφορετίας: συνήγορο → ΚΠΔ 237 (κατηγορητήριο!)

⑤ ΚΠΔ 104: δικαίωμα σιωπής και μη αυτοενοχοποίησης
→ αφορά μόνο την συνηγορική απολογία
→ δικαίωμα σιωπής: παθητικό, παραίτητη, άρνηση, δεν λέω τίποτα
≠ δικαίωμα μη αυτοενοχοποίησης: θετικό, με εξαναγκάζουν να πω κάτι που με επιβαρύνει
! παροχή εξηγήσεων → κάτι θετικό που γίνεται ύποπτος! αφαίρεση από τη διαφορετία, αλλιώς προσβολή του δικαιώματος στη μη αυτοενοχοποίηση (έλλειψη δικαιωμάτων υπόπτου-κατηγορουμένου)

- 2 διαιτητές στην προδικασία & 3 στο ακροατήριο -

+ ΚΠΔ 104§2: εναρμόνιση με νομολογία ΕΔΔΑ
π.χ. απιστεύθε, τεθε DNA: μπορεί να αρνηθεί ο κατηγορούμενος για να μην προσβληθεί το δικαίωμα μη αυτοενοχοποίησης;
⟹ ΟΧΙ.

βλ. και ΚΠΔ 95: υποχρέωση ανακριτή να τον γνωστοποιήσει και εξηγήσει τα δικαιώματα αυτά
+ ΚΠΔ 96: υποχρέωση ανακριτή να τον να γνωστοποιήσει και γραπτώς
⟶ πληροφοριακός χαρακτήρας

(11) **ΤΖΑΝΕΤΗΣ** (ΟΤΕ Μιτσεν) 07/11/2019

- ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΠΟΛΟΓΙΑ -

Ξεκινά μετά την πάροδο επτά προθεσμιών που δόθηκε κατά την ενδικη απολογία. Κρίσιμο χρονικό σημείο, διότι πρώτη φορά ο κατηγορούμενος κινδυνεύει με στέρηση ή περιορισμό της ελευθερίας.

ΚΠΔ 273§2: επανάληψη δικαιώματος σιωπής
- Η σιωπή και η μονολεκτική άρνηση της κατηγορίας δεν μπορούν να ληφθούν υπόψιν εις βάρος του κατηγορουμένου

Δυνατότητες κατά την απολογία
α) σιωπή (+ μονολεκτική άρνηση)
β) αιτιολογημένη άρνηση της κατηγορίας - συνηθέστερη
γ) ομολογία βλ. ΚΠΔ 178 σε.δ'

Έχει ο κατηγορούμενος υποχρέωση αλήθειας;
⟶ ΟΧΙ (≠μάρτυρας ⇒ καθήκον αλήθειας). Όμως, δεν έχει δικαίωμα στο ψεύδος, αλλά συγχωρείται το ψεύδος.

- ΠΚ 225 ψευδής ανάμνηση κατάθεση: Δεν εφαρμόζεται εις βάρος του κατηγορουμένου (λόγοι αυτοσυντήρησης - ανθρώπινη φύση). Όχι ποινική ευθύνη. π.χ. επίκληση ψευδούς άλλοθι
- ΟΜΩΣ έχει άλλου είδους ποινική ευθύνη για ψευδή απολογία. π.χ. ενοχοποίηση άλλου προσώπου

Αυέραιη ποινική ευθύνη για ψευδή καταμήνυση και συκοφαντική δυσφήμηση

- π.χ. Επίκληση πλαστού αεροπορικού εισιτηρίου προς απόδειξη άλλοθι
  Πλαστογραφία και χρήση πλαστού.
- π.χ. Φέρνει ψευδομάρτυρα προς απόδειξη του άλλοθι.
  Ηθική αυτουργία σε ψευδορκία.

ΑΡΑ ⟹ όχι ΠΚ 225, αλλά αυέραιη ποινική ευθύνη για άλλες αξιόποινες πράξεις

[αυτά ισχύουν πάντα μέσα στα όρια της ΕΠΙΤΡΕΠΤΗΣ άρνησης της κατηγορίας]

ΠΡΟΣΟΧΗ! Ο ανακριτής δεν δικάζει, αλλά ανακρίνει στον εισαγγελέα.

Στην πράξη, ο διωκόμενος του κατηγορουμένου συνειδέσει το απολογητικό υπόμνημα στο χρονικό διάστημα της δοθείσας από τον ανακριτή προθεσμίας. βλ. ΚΠΔ 273§2εδ. γ'-ε'

-Συχνά η αποδίφεια στο υπόμνημα είναι αυόπτιμη.-

ΠΑΝΤΩΣ ο διωκόμενος, σε αντίθεση με το αμφισβήτιο, έχει πολύ πιο παθητικό ρόλο (δεν ρωτάει, δεν απαντάει, ενδεχομένως δίνει μια εξήγηση + ψυχολογικοί λόγοι απαντήσεις του κατηγορουμένου).
Η συμβολή του έγκειται κυρίως στην σύνταξη του υπομνήματος, αλλά και στην προβλεπτή ερωτήσεων και στην προετοιμασία των απαντήσεων.

Συχνά ο κατηγορούμενος με τον διωκόμενο πάνε λίγο πριν, ώστε ο ανακριτής να διαβάσει πριν το ενδεχομένως μεγάλο απολογητικό υπόμνημα, για να κάνει ερωτήσεις.

Την ίδια μέρα, ο αναμορφωτής πρέπει να αποφασίσει αν:
α) θα αφήσει τον κατηγορούμενο ελεύθερο
β) θα του επιβάλει περιοριστικούς όρους
γ) θα του επιβάλει προσωρινή κράτηση
δ) κατ'όλιον περιορισμό με βραχιολάκι
} ΚΠΔ 288§1

→ Απαιτείται σύμφωνη γνώμη του Εισαγγελέα. Σε περίπτωση διαφωνίας, επιλαμβάνεται το Δικαστικό Συμβούλιο.
ΣΥΝΑΠΟΦΑΣΗ
ΚΑΝΕΝΟΣ Η ΓΝΩΜΗ ΔΕΝ ΥΠΕΡΙΣΧΥΕΙ
βλ. και ΚΠΔ 282§1: ίδια θεμελιώδη - ιεραρχήση

ΔΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΚΡΙΤΗΡΙΟ ① — ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΟ ΚΡΙΤΗΡΙΟ ②

① Σκοπός μέτρων δικονομικού καταναγκασμού - ΚΠΔ 282§2
α) αποτροπή κινδύνου τέλεσης νέων εγκλημάτων
β) αποτροπή φυγής κατηγορουμένου
} ΔΙΤΤΟΣ ΔΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΣΚΟΠΟΣ

→ Αρκεί η συνδρομή του ενός σκοπού!

→ Αρχή αναλογικότητας (αναγκαιότητας): επιλογή από τον Ανακριτή του λιγότερο επαχθούς μέτρου (δηλ. του αναγκαίου για να επιτευχθεί ο επιδιωκόμενος σκοπός)

② + Απαιτούνται ΣΟΒΑΡΕΣ ενδείξεις ενοχής (ΚΠΔ 282§1).
≠ επαρκείς

[σοβαρές = σχεδόν βεβαιότητα ότι τέλεσε την πράξη για την οποία κατηγορείται]

2011 Μάκης Ψωμιάδης - υπεξαίρεση εις βάρος ΠΑΕ ΑΕΚ
→ διαφωνία ανακριτή - Εισαγγελέα: βάση του ΚΠΔ προ 2012, αφέθηκε ελεύθερος / γι'αυτό έφυγε από την Ελλάδα και τον έπιασαν 6 χρόνια σκόνια
⟹ Π'ΑΥΤΟ από το 2012 άλλαξε η διαδικασία ως προς την διαφωνία για την επιβολή προσωρινής κράτησης:

ΚΠΔ 288§1
α) Βούλευμα από το Συμβούλιο εντός 5 ημερών
β) Υποχρεωτικά περιορισμός κατ'οίκον (όχι βραχιολάκι), απαίρεση διαβατηρίου, απαγόρευση εξόδου από την χώρα

ΚΠΔ 283 Περιοριστικοί όροι -§2-
- Μπορούν να επιβληθούν μια σειρά πληκτρολογήσεις (3 μήνες - 5 χρόνια). ≠ βραχιολάκι, προσωρινή κράτηση
  βλ. ΚΠΔ 246§2 (παραγγελία ψηφιακή ανάμεσης υποχρεωτική αν ο ενδιαφερόμενος θεωρεί ότι πρέπει να επιβληθούν περιοριστικοί όροι)

Στην πράξη, περιοριστικοί όροι (μια ψηφιακή ανάμεση) επιβάλλονται μόνο σε μαγνητικές.
- Ενδεικτική απαρίθμηση στη §1.
  Συνηθέστεροι (πιθανόν και ανεπαρκείς):
α) καταβολή εγγυοδοσίας
β) απαγόρευση εξόδου από τη χώρα
γ) εμφάνιση στον ανακριτή ή σε άλλη αρχή (συνήθως στο αστυνομικό τμήμα)

ΚΠΔ 295 Διαδικασία της εγγυοδοσίας
- Όσο μεγαλύτερη είναι η βαρύτητα και όσο πιο εύπορος είναι ο δράστης, τόσο μεγαλύτερη η εγγυοδοσία.
- Ρεκόρ στην Ελλάδα: 5.000.000€ (Κονσολίνας - πελάτης Τζανετή)
- Τρόπος καταβολής (§2): όπως δυνατόν κατ' επιλογή του καταδικασθέντος (συνήθως: επιλογή του ανακριτή)
- βλ. και ΚΠΔ 298-299 (κατάπτωση → αν δεν εμφανιστεί ο κατηγορούμενος ≠ απόδοση → βλ. 299)
- Τι γίνεται αν ο κατηγορούμενος δεν έχει το ποσό;
  Κατ' αρχάς, ο ανακριτής του τάσσει προθεσμία (π.χ. 10 ημερών).
  Αν πάλι δεν βρει, υπάρχουν δύο δυνατότητες:
α) προσφυγή στο Συμβούλιο για μείωση της εγγυοδοσίας ή απαλλαγή του περιοριστικού όρου
β) ΚΠΔ 296§2 γ': παραβίαση όρου → προσωρινή κράτηση
  Γιατί όχι βραχιολάκι ως λιγότερο επαχθές μέτρο;
  Είναι το ήδη μέτρο δικονομικά κατασταλτικού που επιβάλλεται μόνο με σύμφωνη γνώμη του κατηγορουμένου.
  (βλ. ΚΠΔ 284§5)

Στην πράξη, γίνεται μια "μουδιάρα" μεταξύ καταφερόμενου και αναιρεσή για το ποιος είναι ο πιο κατάλληλος περιοριστικός όρος.
Οι περιοριστικοί όροι είναι in abstracto ισοδύναμοι, αλλά in concreto όχι. Εξαρτάται από τον κατηγορούμενο (επάγγελμα, περιουσιακή κατάσταση κτλ.).

Ηλεκτρονική κράτηση ΚΠΔ 284-285
- Εισαγωγή με τον Ν.4205/2013. Δεν έχει ενδοκυμηθεί στην πράξη. 2 προϋθματα (τα έκπαγαν).
  βλ. Υπόθεση Siemens - Ελβετός Τραπεζίτης Όσβαλντ
  + Υπόθεση Energa-Hellas Power - Σιμιλαβάκη
- ΚΠΔ 284§1: Και ευρύτερη περιοχή χώρω από την κατοικία για την κάλυψη βασικών βιοτικών αναγκών
  ≠ στο εξωτερικό: μεγαλύτερη ελαστικότητα
- Μόνο γενεσιολογικός, ΟΧΙ παρακολούθηση
- ΚΠΔ 284§6: σε περίπτωση μη συμμόρφωσης → προσωρινή κράτηση
- Επιβολή μόνο στα κακουργήματα & στην ανθρωποκτονία από αμέλεια κατά συρροή (Σκέψη 284§4)
- ΚΠΔ 284§5: απαιτείται ΑΙΤΗΜΑ του κατηγορουμένου
- π.χ. σε περίπτωση αδέλφειας με απλικο, δεν ενδείκνυται βραχυκύκλωμα λόγω της φύσης της πράξης → δεν αποφεύγεται ο κίνδυνος τέλεσης ξανά
- Κόστος → κράτος

Προσοχή: Όταν ενδίδεται το ένταλμα, δεν αναφέρει συγκεκριμένο χρόνο υφέσεως!

(12) ΤΖΑΝΕΤΗΣ (Τετάρτη) 20/11/2019

Νέες αλλαγές ΚΠΔ (εισαγωγώδεις) - Ν. 4637/2019

- ΚΠΔ 246: Καταφάθηκε η υποχρέωση του Εισαγγελέα να συνεάσσει ποινικό μητρώο κατά την άσκηση ποινικής δίωξης (επαναφορά στο προηγούμενο καθεστώς, όπου αρκούσε ο νοήμων χαρακτηρισμός π.χ. αυτόφωρο)

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΚΡΑΤΗΣΗ (ΚΠΔ 286)

ΚΠΔ 282§2: Μέτρο δικονομικού καταναγκασμού με σκοπό την εξασφάλιση παράστασης και την αποτροπή του κινδύνου τέλεσης νέων εγκλημάτων — ΟΧΙ ποινή

ΚΠΔ '50: "προφυλάκιση" → υποχρεωτική στα κακουργήματα με δυνατότητα επί των ανωτέρων αποφυλάκιση & δυνητική στα πλημμελήματα

↓

Ν. 1128/1981: μετονομασία σε "προσωρινή κράτηση" (ΑΛΛΑΓΗ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ) & δυνητική και στα κακουργήματα

↓

Ν. 2408/1996: περιορισμός της στα κακουργήματα & αυτόφωρα εξαιρέσιμους κριτηρίων (φροντίς στην αυθαιρεσία του αναιρετή [περίπου τα ίδια σήμερα])

Βασικά χαρακτηριστικά θεσμού

α) Επιβολή μόνο στα κακουργήματα

β) Σοβαρές ενδείξεις ενοχής (εξαιρετικά πιθανό, σχεδόν βέβαιο)

γ) Σωρευτικός (διακονομικός) κίνδυνος τέλεσης νέων εγκλημάτων ή κίνδυνος φυγής

ΚΠΔ 286§1

- Βλέπουμε πάλι την υπερίσχυση του ΚΠΔ 282 (περιοριστικοί όροι → βραχιολάκι → προσωρινή κράτηση)
- Θέση 4 αντικειμενικών κριτηρίων από τα οποία προκύπτει ο κίνδυνος φυγής - περιοριστικά - οριοθέτηση δράσης αναιρετή: α) απουσία γνωστής διαμονής στη χώρα, β) προπαρασκευαστικές ενέργειες, γ) φυγόποινος ή φυγόδικος, δ) απόδραση κρατουμένου

(*) εδώ αναβλέπουμε μόνο στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της πράξης, που όμως δεν εξειδικεύονται εδώ, πχ: διαμετρική ενέργεια ανωμερίτη

- Ως προς την τέλεση νέων εγκλημάτων, τα πράξματα είναι πιο ρευστά. Κριτήριο: αμετάκλητη καταδίκη (αυστηρό κριτήριο) για οποιαδή πράξη (π.χ. υλοποί - υπεξαίρεση-απάτη)
→ επιεικές για τον κατηγορούμενο
[Ν. 3811/2009 → εισαγωγή αυτού του κριτηρίου]
κριτήριο ασφαλές, αλλά δύσκολο από πλευράς αντεγκλη-
ματικής πολιτικής
+

Κριτήριο: "Αν η αποδιδόμενη... και άλλα εγκλήματα"
↳ με βάση τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά επί πράξης/
2 κατηγορίες περιπτώσεων
i. βαριά κακουργήματα, βάσει της φύσης της πράξης (εισόδεια ή μέχρι 15 έτη)
(π.χ. εμπορία ναρκωτικών) (*)
ii. μέχρι 10 έτη - ελαφρά κακουργήματα, βάσει συνθηκών τέλεσης: κατ' εξακολούθηση, εγκληματική ή τρομοκρατική οργάνωση, πλήθος αριθμός παθόντων → αυτά είναι τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά που εδώ έχουν εξειδικευθεί
ΑΡΑ αν δεν συντρέχουν: πάμε γι' αυτά στο κριτήριο της αμετάκλητης καταδίκης (ΜΟΝΟ τότε θα μπορεί πλέον να επιβληθεί προσωρινή κράτηση)

Στην πράξη, όταν έχουμε ανθρωποκτονία, σωματική και με βαρύ ψυχικής φύσης, επιβάλλεται προσωρινή κράτηση. Υπάρχει και μια αντίληψη παλιά, που πλέον δεν έχει έρεισμα, αλλά έχει επιβιώσει, ότι επιβάλλεται για την προστασία του κατηγορουμένου από τους συγγενείς του θύματος.

ΚΠΔ 286§2: το μοναδικό πλημμέλημα όταν υπάρχει κίνδυνος φυγής: ανθρωποκτονία εξ αμελείας κατ' εξακολούθηση (συνήθως πολύνεκρα ατυχήματα π.χ. Σάμινα 2000, φορτηγό και τέμνη)

(13) ΤΡΑΠΕΖΗΣ (Πέμπτη) 21/11/2019

ΚΠΔ 286§3: Δευτερογενής προσωρινή κράτηση, σε περίπτωση παραβίασης των περιοριστικών όρων / δυνητική (αν και στην πράξη γίνεται πάντα) / ΠΡΟΣΟΧΗ: δυνατότητα κατ' εξαίρεση επιβολής προσωρινής κράτησης σε πλημμελήματα αν παραβιαστούν οι περιοριστικοί όροι (που μπορούν να επιβληθούν σε πλημμελήματα) → βλέπω στην πράξη

ΚΠΔ 288§1: διαφωνία ανακριτή κ' εισαγγελέα για την επιβολή προσωρινής κράτησης → δικαστικό συμβούλιο / προθεσμία 3 ημερών για εισαγγελέα και 5-3=2 για συμβούλιο (αν ο εισαγγελέας προτείνει άσκηση της προθεσμίας)

ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ① ΚΠΔ 290 Προσφυγή του προσωρινώς κρατουμένου
- και κατά των περιοριστικών όρων
- ενώπιον του Συμβουλίου
- προθεσμία 10 ημερών από την επιβολή (παλιά: 5)
- λόγοι προσφυγής (δεν αναφέρεται κάτι στον νόμο):
  → αμφιβολία διαπιστωτικών λόγων (δηλ. ασαφώς συνδύναν φυγή ή τέλεσης νέων εγκλημάτων)
  → προσβολή βαρύτερων ενδείξεων ενοχής
- αίτηση: άρση ή αντικατάσταση / βλ. §4 / συνήθως το Συμβούλιο αναπαλαιώνει την προσωρινή κράτηση με περιοριστικούς όρους
- §3: ΔΕΝ επιτρέπεται προσφυγή, αν η προσωρινή κράτηση επιβλήθηκε με βούλευμα του δικαστικού συμβουλίου που είχε διαφωνία ανακριτή - εισαγγελέα

ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ② ΚΠΔ 291 Αίτηση ενώπιον του οργάνου που επέβαλε την κράτηση...
[- §1: αλλαγή από τον ανακριτή αυτεπαγγέλτως - βλέπω]
- §2: υποβολή αίτησης στον ανακριτή, εφόσον βέβαια συνεχίζεται η ανάκριση
- §3: Εδώ δεν χρειάζεται σύμφωνη γνώμη του Εισαγγελέα,

αλλά αυτή γνώμη. Εδώ η βαθμολογία του αναιρείτη υπερισχύει.
- Αν ο αναιρείτης αποχώρησε εν αίσθει του παρεμφερούμενου, ο τελευταίος μπορεί να προσφύγει κατά της αποφαινόμενης διάταξης στο συμβούλιο.

Μετά το πέρας της ανάκρισης, μετά από πρόταση του Εισαγγελέα, η υπόθεση πηγαίνει στο Συμβούλιο. Αν αυτό εκδώσει παρεμβατικό βούλευμα, αναβιωσιακά αποφασίζει και για την διατήρηση ή λήψη των όρων και της εγγύησης (βλ. ΚΠΔ 315§§1-2). Στην πράξη, διατηρούνται. Αν βέβαια εκδώσει επαλληλικό βούλευμα, οι όροι αίρονται αυτοδικαίως.
+
Δυνατότητα συμβουλίου να επιβάλει για πρώτη φορά όρους ή να αντικαταστήσει τους όρους με εγγύηση (μόνο σε πλημ στην πράξη). (ΚΠΔ 315§3)

ΚΠΔ 294 Αντικατάσταση της προσωρινής κράτησης μετά το παραπεμπτικό βούλευμα:
- αμετάκλητο συμβούλιο = Εφετών (§2) [για κακουργήματα που διώκονται από Εφετείο ή ΜΟΔ]
- "ή το δικαστήριο κατά τη διάρκεια της επίκλησης της υπόθεσης": ratio → δίνει που κράτησε πολύ

ΚΠΔ 292 Διάρκεια προσωρινής κράτησης
- κανόνας οι 12 μήνες ως όριο
- 18 [παράταση-] μήνες ως όριο μόνο για βαριά κακουργήματα (ισόβια κάθειρξη ή φυλάκιση έως 15 χρόνια)
- βλ. εξαιρετική διάταξη §.
- αντεπάγγελτο δικαίωμα ελέγχου για τους προσωρινά κρατούντες από το συμβούλιο με ειδικά αιτιολογημένο βούλευμα

↳ διαδικασία εξαμηνιαίου (στο 6μηνο... αποφαίνεται για άλλο ένα 6μηνο)
↳ παράταση (στο 12μηνο... αποφαίνεται για άλλο ένα 6μηνο)

- Αυτοπρόσωπη παράσταση του κατηγορουμένου στο συμβούλιο δεν προβλέπεται. Ο κανόνας είναι η υποβολή υπομνήματος στο συμβούλιο από τον συνήγορο, ώστε να συνεχίσει η προδικαστική διαδικασία.
- Εξαμηνιαίου + Παράταση:
  ↳ κακουργήματα του Τριμέλ ⇒ από Συμέλ
  ↳ κακουργήματα του ΜΟΔ ⇒ από Συμβούλ
- §3: Αν συμπληρωθεί το 18μηνο (ή το 12μηνο στα κακουργήματα που τιμωρούνται με φυλάκιση μέχρι 10 έτη), αυτοδίκαιη απόλυση του κατηγορουμένου. [Γι' αυτό προσπαθούν να έχει περατωθεί η δίκη πριν την πάροδο αυτού.]
  ΠΡΟΣΟΧΗ! Μπορούν μετά να επιβληθούν περιοριστικοί όροι, εφόσον αυτοί δεν υπάγονται σε χρονικούς περιορισμούς (§4). → Ρύθμιση αναγκαία αλλά πλημμελής: Αν παραβιασθεί εδώ ο όρος, δεν μπορεί να επιβληθεί η "αίρωση" της προσωρινής κράτησης.
  βλ. ΠΚ 169Α§2: αυτοτελές ποινικό αδίκημα σε περίπτωση παραβίασης των περιοριστικών όρων

ΚΠΔ 285§1: Ηλεκτρονική επιτήρηση (βραχιολάκι) → ανάλογη εφαρμογή των ΚΠΔ 292-293 για την προσωρινή κράτηση (ως προς διάρκεια και διαδικασία ελέγχου), αφού κι εδώ πρόκειται για στέρηση επί ελευθερίας
ΠΡΟΣΟΧΗ! Έστω ότι επιβάλλεται βραχιολάκι για 5 μήνες και μετά προσωρινή κράτηση, ποιο είναι το ανώτατο όριο;
→ Άποψη 1η: Συνυπολογισμός, ΑΡΑ μαξ 18 μήνες
→ ΟΛΑΠ 2/2018: Το βραχιολάκι έχει δικό του 18μηνο.

Σαλαμινομάχου

(14) ΤΖΑΝΕΤΗΣ (Τετάρτη) 27/11/2019

Ν. 2408/1996 : Καταφέρνουν στη πραξιτικής τους διαδοχικής αίτησης για προσωρινή ράτηση (συρροές) (γινόταν καταδρομική)

↓

ΚΠΔ 293 (παλιό 298)

- §1 κατ'ιδέαν συρροή & κατ'εξακολούθηση ΠΚ 98 εγκλήματα

π.χ. Άδικη ποινική δίωξη για 5 πλοπές κατ'εξακολούθηση.

Επιβολή προσωρινής ράτησης από τον ανακριτή.

Το 18μηνο ξεκινά από την έκδοση του πρώτου εντάλματος, ακόμα κι αν προκύψουν άλλες 3 πλοπές κατά την ανάκριση.

κανονικά δεν μπορεί να εκδοθεί 2ο=

(+ Σ. 6§4 εδ. τελευταίο (αναθεώρηση το 2001) : δεν έχει εφαρμοστεί στην πράξη / μρετήριο ΔΙΕΥΡΥΝΣΗ η ίδια υπόθεση, κατά μία ερμηνεία → κατ'εξακολούθηση ετεροειδής συρροή)

- §2 πραγματική συρροή

Η πιο συχνή διάταξη του ΚΠΔ. — Στην πράξη δεν δημιουργείται πλέον πρόβλημα. Η καταδρομική έχει εκλείψει.

• εδ. α' : π.χ. Τέλεση πλαστογραφίας και μετά από 3 μήνες τέλεση απάτης. Μία ποινική δίωξη και μία προσωρινή ράτηση και για τα δύο (ένα έγκλημα). Αν όμως ο ανακριτής επιβάλει προσωρινή ράτηση μόνο για πλαστογραφία (αφού δηλαδή κατέδεσε σε αυτολόφα μόνο γι'αυτό), δεν μπορεί να επιβάλει ράτηση και για απάτη.

Αν όμως το 2ο έγκλημα προκύψει μετά από εύλογο χρόνο; Ποιος είναι ο εύλογος χρόνος; Το ΔΜΗΝΟ έχει μριθεί νομολογιακά ως ~~εύλογος~~ εύλογος χρόνος

• εδ. β' : αλλαγή χρονικού κριτηρίου → νέα προσωρινή ράτηση αν το νέο έγκλημα προκύψει 3 μήνες πριν λήξει η προηγούμενη (15ος μήνας και μετά) / αναίρεση του εδ. α'

⇒ ΑΡΑ μεταξύ 4ου και 15ου μήνα δεν μπορεί να επιβληθεί νέα προσωρινή ράτηση (;)

(15) ΤΖΑΝΕΤΗΣΣ (Πέμπτη) 28/11/2019

Παραπομπή κατηγορουμένου στο αυτόφωρο

α) με κλητήριο θέσπισμα: από τον Εισαγγελέα στο αρμόδιο δικαστήριο, μόνιμα για τα πλημμελήματα

β) με βούλευμα: από το συμβούλιο για τα κακουργήματα

ΚΠΔ 309§1 & 310: Κατ'εξαίρεση, κάποια κακουργήματα δεν παραπέμπονται στο αυτόφωρο με βούλευμα, αλλά με κλητήριο θέσπισμα, το οποίο εκδίδεται από τον Εισ.Εφ με σύμφωνη γνώμη του Προέδρου Εφ.

Αφορά συγκεκριμένα εγκλήματα:

- δασικά αδικήματα π.χ. παράνομη υλοτομία
- νόμος περί όπλων π.χ. οπλοφορία
- τελωνειακός κώδικας π.χ. παραβατικότητα
- τυχερά παιχνίδια
- νόμος περί ναρκωτικών
- φορολογικά κακουργήματα
- παράνομη διακίνηση πολεμικού υλικού

κατά επιλογή του νόμου στην διάταξη

+ κακουργηματική μορφή και δικογραφία (ΠΚ 374)

ΚΠΔ 309§3: Μετά το πέρας επί ανδρός, ο ανακριτής θα διαβιβάσει την δικογραφία ΠΡΩΤΑ στον Εισαγγελέα και ΕΠΕΙΤΑ στον Εισ.Εφ, διότι αν ο Εισαγγελέας θεωρήσει ότι δεν υπάρχουν επαρκείς ενδείξεις, θα παραπέμψει στο συμβούλιο για αναπαλαιτικό βούλευμα. Αν ο Πρόεδρος Εφ. διαφωνεί, θα χωρίσει πίνω στο συμβούλιο.

↓

Κλητήριο θέσπισμα για Τριμελή: Ενώ ο Εισαγγελέας μπορεί να στείλει μόνος του στο συμβούλιο, εδώ χρειάζεται σύμφωνη γνώμη του Προέδρου Πλημ. (ΜΟΝΟ στην περίπτωση που έχει γίνει ανάκριση).

ΚΠΔ 305: Στο Συμβούλιο ΔΕΝ συμμετέχει ο αναιρεσίβλητος. Βούλευμα με συμμετοχή του αναιρεσίβλητου είναι άκυρο. Η μόνη μορφή που επιφυλάσσει ο αναιρεσίβλητος είναι η διαφορά ενδείξεων ενοχής (όταν επιβάλλει προσωρινή κράτηση ή περιοριστικούς όρους).

ΚΠΔ 306: Τήρηση αρχής μυστικότητας (ενδιάμεσο στάδιο μεταξύ των προδικασιών). Οι δικαστές του τριμελούς συμβουλίου συνεδριάζουν σε ένα δωμάτιο. Δεν μπορούν να αποφασίσουν αν δεν ακουστεί η γραπτή πρόταση του Εισαγγελέα.

ΚΠΔ 310§2: Για νέα στοιχεία, το συμβούλιο έχει υποχρέωση προς πληροφόρηση. Αν το παραλείψει και εκδόσει βούλευμα, θα είναι άκυρο (λόγος ακυρότητας = παραβίαση υπερασπιστικού δικαιώματος του κατηγορουμένου).

ΕΙΔΗ ΒΟΥΛΕΥΜΑΤΩΝ

① Απαλλακτικό (ΚΠΔ 311)
Στηρίζεται σε πραγματικούς λόγους (έλλειψη επαρκών ενδείξεων ενοχής μετά από αξιολόγηση των αποδείξεων) ή σε νομικούς λόγους (όταν τα πραγματικά περιστατικά δεν πληρούν στοιχ α.υ. ιδιαίτερου εγκλήματος → δεν υπάρχει αξιόποινη πράξη ⇒ ΝΟΜΟ και όχι ουσία ΑΒΑΣΙΜΟ)
+ όταν συντρέχουν λ.α.α. ή λ.α.υ.

② Παραπεμπτικό (ΚΠΔ 313)
Κριτήριο η επάρκεια των ενδείξεων ενοχής.
Ταυτόχρονα με την παραπομπή → ΚΠΔ 315§§1-2.
Το συμβούλιο πάντα αποφαίνεται και για τους περιοριστικούς όρους και την προσωρινή κράτηση.

③ Κηρύσσει απαράδεκτη την ποινική δίωξη
Δικονομικοί λόγοι. Εν γένει εφάπτεται δίωξης (π.χ. δεδικασμένο).
Η δίωξη δεν θα έπρεπε να είχε αρχικά εξαρχής.

④ Παύει οριστικά την ποινική δίωξη
Δικονομικοί λόγοι. Επιγενόμενα γεγονότα που παρακωλύουν την ποινική δίωξη (π.χ. θάνατος, παραγραφή, παραίτηση από την έγκληση).

⑤ Παύει προσωρινά την ποινική δίωξη
Σπάνιο. Ουδέτερη κατάσταση όπου υπάρχουν ενδείξεις που όμως δεν είναι επαρκείς. Αντί να εκδοθεί απαλλακτικό βούλευμα, η διαδικασία παγώνει μέχρι να αναμύξουν νέα στοιχεία. Μόνο για τα εγκλήματα του ΚΠΔ 310§1περ.γ' (ιλαρή, εμβίαση, ανθρωποκτονία με πρόθεση, βιασμός, εμπρησμός).

⑯ ΤΣΑΝΕΤΗΣ (Τετάρτη) 04/12/2019

⑥ Επιπλέον διαφωνία Εισαγγελέα - ανακριτή

Προσοχή! Το δικαστικό συμβούλιο εκδίδει βουλεύματα.
Δικαστικές αποφάσεις εκδίδει μόνο το ποινικό δικαστήριο.

ΚΠΔ 311 για παραπεμπτικά βουλεύματα
α) αυτά που μπαίνουν στην ουσία της υπόθεσης: απολλακτικά
β) αυτά που δεν μπαίνουν στην ουσία της υπόθεσης, διότι συντρέχουν δικονομικοί λόγοι που δεν το επιτρέπουν (αυτό ελέγχεται πρώτα): απαραδέκτου - παύουν δίωξης
π.χ. η παραγραφή εξετάζεται πριν στην ουσία, διότι αποτελεί λόγο απαραδέκτου

Παρέχει ο ΚΠΔ στον καταγγελόμενο ένδικο μέσο κατά παραπεμπτικού βουλεύματος ώστε να επιδιώξει την μη παραπομπή;

→ ΚΠΔ 478§1: έφεση κατά παραπεμπτικού βουλεύματος για κακουργήματα για δύο λόγους ⇒ Συμβεβ

[για πλημμελήματα; όταν γίνεται ανάκριση → παραπεμπτική (ή και απαλλακτική) πρόταση στο συμβούλιο ή ενώ ασκήθηκε ποινική δίωξη για κακούργημα, μετά την ανάκριση γίνεται ορθότερος νομικός χαρακτηρισμός = πλημμέλημα

⇒ ο καταγγελόμενος ΔΕΝ έχει δικαίωμα έφεσης]

Λόγοι: α) απόλυτη ακυρότητα ΚΠΔ 171 (≠ δχεστικό) που λαμβάνεται υπόψιν αυτεπαγγέλτως (≠προτείνεται), εύλογες το δ' (=παραβίαση υπερασπιστικού δικαιώματος), το γ' όσον μια αφορά, β' (π.χ. άδικη ποινική δίωξη από πρόσωπο πέραν του Εισαγγελέα, άδικη δίωξη για κακούργημα χωρίς διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης), α' (π.χ. συμμετοχή του ανακριτή στη σύνθεση του συμβουλίου)

π.χ. όχι προθεσμία ή όχι συνήγορος στην ανακρίβεια / μη τήρηση της υποχρέωσης γνωστοποίησης από τον εισαγγελέα στον κατηγορούμενο της πρότασής του στο συμβούλιο

β) εσφαλμένη ερμηνεία ή εσφαλμένη εφαρμογή ουσιαστικής ποινικής διάταξης

→ ΚΠΔ 479: ΕισΕφ ⇒ έφεση κατά οποιουδήποτε βουλεύματος (ΣΑΚ απαλλακτικό!) χωρίς περιορισμό λόγων

→ ΚΠΔ 483§3: ΕισΑΠ ⇒ αναίρεση κατά οποιουδήποτε βουλεύματος

ΑΡΑ και καμία επιβάρυνση των αποδείξεων! (ουσία)

Έτσι, συχνά ο κατηγορούμενος βλέπει από τον ΕισΕφ να απορρίπτει έφεση, αν και σπάνια η αίτησή του γίνεται δεκτή. Το ίδιο κάνει και ο υποβαθμισμένος στη κατηγορία ως προς τα απαλλακτικά βουλεύματα. Πρακτικά, ο ΕισΕφ ενδιαφέρεται από τους διαδίκους για την έκδοση βουλεύματος.